

la Paris¹. Fără îndoială că atât românii cât și polonezii vedeau asemănările existente în situația lor. Și unii și alții militau pentru dreptul la existența națională a popoarelor lor iar colaborarea dintre ei a dus chiar la acțiuni armate comune².

În deceniile V—VII ale secolului trecut, polonezii au reușit să țină pririle popoarelor Europei ațintite asupra acestei părți a continentului nostru străbătute de zvicniri dramatice.

În anii 1848—1849 polonezii luptă pretutindeni unde izbucnește flacăra revoluției. Generalul Wojciech Chrzanowski primește comanda trupelor piemonteze, iar generalii Józef Bem, Henryk Dembiński și Józef Wysocki comandă trupele maghiare, atrăgând asupra polonezilor simpatia popoarelor.

Insurecția polonă din ianuarie 1863, înăbușită crâncen, face ca din nou pririle Europei să fie îndreptate asupra „nenorocitei Polonii” cum spunea, cu profundă compasiune, Al. I. Cuza.

Toate aceste evenimente au stîrnit nu numai admirația popoarelor față de polonezi, ci și dorința lor de a cunoaște mai bine viața politică și spirituală a acestui popor.

La Paris, poetul Adam Mickiewicz își inaugura în 1840 cursul de literatură slavă, introdus special pentru el, și pînă la 1844 avea să strîngă în jurul său tineretul din numeroase țări, care se afla în capitala Franței, atrăgîndu-și nu numai prețuirea, dar și venerația lui³. În perioada de apariție a publicației „La Tribune des Peuples” (1848—49), rolul lui Mickiewicz în mișcarea democrat revoluționară crește. Al. C. Golescu va nota în corespondența sa că „La Tribune des Peuples” este „o adevărată tribună unde se discută *pro* și *contra* (subl. aut. n.n.) problema națională a naționalităților Europei Orientale (...) Redacția ziarului ne dă ghies să-i dăm articole”⁴.

Numeroși români l-au cunoscut personal pe Mickiewicz, audiindu-i cursurile, colaborînd la „Tribune des Peuples”, ori frecventîndu-i casa. Printre ei pot fi amintiți frații Brătianu, frații Golescu, C. A. Rosetti, Ion Eliade Rădulescu, Ion Voinescu, Nicolae Bălcescu și alții⁵.

Adam Mickiewicz se bucura de un mare prestigiu politic și literar în Europa, și cu siguranță că cei care i-au audiat cursurile, i-au cunoscut și opera.

¹ Cf. P. P. Panaitescu, *Emigrația polonă și revoluția română de la 1848*, în Studii și documente, București, 1929; idem, *Revoluția română de la 1848 și alianța polonă*, în Rsl, VIII, 1963.

² Cf. O. Bădina, *Participarea grupării democrat revoluționare poloneze la acțiunile revoluționare din Moldova și Țara Românească în 1848*, în „Studii și materiale de istorie modernă”, vol. III, 1963; D. G. Ionescu, *Date noi despre „episodul polonez” în revoluția munteană din 1848*, în Rsl, VIII, 1963; S. Dragomir, N. Bălcescu în Ardeal în „Anuarul Institutului de istorie națională”, Cluj, V, 1930.

³ Cf. St. Łukasik, *Quelques contributions à l'histoire des relations intellectuelles entre les pays roumains et la Pologne au XIX-e siècle*, în „Archivum Neophilologicum”, II, Cracovia, 1937, p. 66—67.

⁴ G. Fotino, *Din vremea renașterii naționale a Țării Românești. Boierii Golești* (Așezămîntul Cultural „Ion C. Brătianu”), II, București, 1939, p. 257.

⁵ Cf. St. Wędkiewicz, *Mickiewicz w literaturze rumuńskiej. „Księgi Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego” w Rumunii*, în „CZAS”, nr. 9, din 13 ian. 1921.